

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Γεωπονικών Επιστημών Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Δ.Π.Μ.Σ. Εκπαίδευση για την Αειφορία και το Περιβάλλον		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό – Υποχρεωτικό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π3	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Παιδαγωγικές Προσεγγίσεις και Εκπαίδευση για την Αειφορία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Μαθησιακές Δραστηριότητες	3	4	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευσης, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	eclass		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

-)] Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
-)] Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
-)] Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Κεντρικός σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση του παιδαγωγικού πλαισίου, των αρχών του διδακτικού σχεδιασμού και της αξιολόγησης στην εκπαίδευση για το περιβάλλον και την αειφορία.

Συγκεκριμένα, παρουσιάζονται σύγχρονες μεθοδολογικές και παιδαγωγικές προσεγγίσεις για την ένταξη των περιβαλλοντικών θεμάτων στην εκπαίδευση, αναλύονται οι αρχές διδασκαλίας και μάθησης της ΕγΑ στην τυπική και τη μη τυπική εκπαίδευση, και συγχρόνως εξετάζονται καινοτόμες διδακτικές τεχνικές ενεργούς, βιωματικής και ομαδοσυνεργατικής μάθησης -με έμφαση στη μέθοδο project-, στο πλαίσιο μιας ολιστικής, διεπιστημονικής προσέγγισης και κριτικής μελέτης των περιβαλλοντικών ζητημάτων.

Ακόμη, βασική επιδίωξη του μαθήματος αποτελεί η διδασκαλία των βασικών αρχών σχεδιασμού και ανάπτυξης σχετικού εκπαιδευτικού υλικού, των μεθόδων οργάνωσης και εκτέλεσης εκπαιδευτικών δράσεων και περιβαλλοντικών προγραμμάτων, και η παρουσίαση πολλαπλών διδακτικών στρατηγικών όπως η έρευνα πεδίου, η ανάληψη δράσης, η μελέτη περίπτωσης, η χαρτογράφηση εννοιών, ο καταγιγισμός ιδεών, η δραματοποίηση, το θεατρικό παιχνίδι, τα βιωματικά εργαστήρια, οι κατασκευές, οι ασκήσεις προσομοίωσης, το πείραμα.

Παράλληλα, αναλύεται το ζήτημα της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών παρεμβάσεων υπό το πρίσμα της κριτικής παιδαγωγικής προσέγγισης, και με γνώμονα τον περιβαλλοντικό γραμματισμό στο πλαίσιο προώθησης της αειφορίας, παρουσιάζονται παιδαγωγικές πρακτικές για το σχεδιασμό παρεμβάσεων που αφορούν τόσο σε μαθητές, όσο και στο ευρύτερο κοινό και σε διάφορες ομάδες εργαζομένων.

Αναμένεται ότι με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:

-)] Να συζητούν κριτικά και να χρησιμοποιούν το παιδαγωγικό πλαίσιο της ΕγΑ, συναφείς παιδαγωγικές πρακτικές και θεμελιώσεις, περιβαλλοντικές και παιδαγωγικές έννοιες όπως η αειφορία και οι διαστάσεις της, η βιωσιμότητα, ο περιβαλλοντικός γραμματισμός, η διεπιστημονικότητα, η συνεργατική μάθηση, η κριτική σκέψη, η ικανότητα δράσης, και η αξία της συμμετοχής.
-)] Να αναφέρουν, να περιγράφουν αναλυτικά και εν συνεχεία να εφαρμόζουν σύγχρονες παιδαγωγικές προσεγγίσεις και διδακτικές τεχνικές ενεργούς μάθησης γύρω από τα περιβαλλοντικά ζητήματα.
-)] Να αξιοποιούν τις αρχές διδασκαλίας και μάθησης της ΕγΑ στην τυπική και τη μη τυπική εκπαίδευση.

-)] Να αναγνωρίζουν και να επιλέγουν τις βασικές αρχές σχεδιασμού και ανάπτυξης σχετικού με την ΕγΑ εκπαιδευτικού υλικού.
-)] Να παράγουν κατάλληλο παιδαγωγικό υλικό με διεπιστημονικό χαρακτήρα.
-)] Να αναγνωρίζουν τις ποικίλες παιδαγωγικές μεθόδους ενεργούς μάθησης που αρμόζουν στην ΕγΑ και να επιλέγουν τις κατάλληλες βάσει των επιδιωκόμενων μαθησιακών στόχων.
-)] Να σχεδιάζουν, να οργανώνουν και να υλοποιούν περιβαλλοντικά προγράμματα που στηρίζονται στις αρχές της βιωματικής και ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας
-)] Να αξιολογούν τα εφαρμοζόμενα εκπαιδευτικά προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στην τυπική και μη τυπική εκπαίδευση.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

.....

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Άλλες...

.....

-)] Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
-)] Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
-)] Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
-)] Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
-)] Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
-)] Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
-)] Αυτόνομη εργασία
-)] Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Επισκόπηση του επιστημονικού κλάδου της Συγκριτικής Παιδαγωγικής. Η σημασία της συγκριτική μελέτη της εκπαίδευσης.
2. Σύγχρονες μεθοδολογικές και παιδαγωγικές προσεγγίσεις για την ένταξη των περιβαλλοντικών θεμάτων στην εκπαίδευση.
3. Αρχές διδασκαλίας και μάθησης της ΕγΑ στην τυπική και τη μη τυπική εκπαίδευση.

4. Καινοτόμες διδακτικές τεχνικές ενεργούς, βιωματικής και ομαδοσυνεργατικής μάθησης στο πλαίσιο μιας ολιστικής, διεπιστημονικής προσέγγισης και κριτικής μελέτης των περιβαλλοντικών ζητημάτων (μέθοδος project, προσέγγιση storyline κλπ)
5. Διδακτικές στρατηγικές στην εκπαίδευση για την αειφορία και το περιβάλλον (έρευνα πεδίου, ανάληψη δράσης, μελέτη περίπτωσης, χαρτογράφηση εννοιών, καταγισμός ιδεών, η δραματοποίηση, θεατρικό παιχνίδι, βιωματικά εργαστήρια, κατασκευές, ασκήσεις προσομοίωσης, πείραμα, κλπ).
6. Βασικές αρχές σχεδιασμού και ανάπτυξης σχετικού εκπαιδευτικού υλικού, μέθοδοι οργάνωσης και εκτέλεσης εκπαιδευτικών δράσεων και περιβαλλοντικών προγραμμάτων
7. Αξιολόγηση των εκπαιδευτικών παρεμβάσεων υπό το πρίσμα της κριτικής παιδαγωγικής προσέγγισης, και με γνώμονα τον περιβαλλοντικό γραμματισμό στο πλαίσιο προώθησης της αειφορίας,
8. Παιδαγωγικές πρακτικές για το σχεδιασμό παρεμβάσεων μέσα, γύρω και έξω από το σχολείο: Μαθητές - γονείς, τοπικές κοινωνίες, κοινό και ομάδες εργαζομένων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>(α) Πρόσωπο με πρόσωπο (65%), (β) Εξ αποστάσεως εκπαίδευση (35%)</p>															
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>(1) Χρήση Τ.Π.Ε. στην διδασκαλία (2) Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class (3) Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω e-mail και άλλων μορφών ηλεκτρονικής επικοινωνίας</p>															
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="651 1335 1054 1379"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th data-bbox="1062 1335 1442 1379"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="651 1379 1054 1480">Διαλέξεις / Διαδραστική διδασκαλία</td> <td data-bbox="1062 1379 1442 1480">24</td> </tr> <tr> <td data-bbox="651 1480 1054 1581">Σεμινάρια / Δραστηριότητες δημοσίου διαλόγου</td> <td data-bbox="1062 1480 1442 1581">15</td> </tr> <tr> <td data-bbox="651 1581 1054 1637">Αυτοτελής Μελέτη</td> <td data-bbox="1062 1581 1442 1637">36</td> </tr> <tr> <td data-bbox="651 1637 1054 1738">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1062 1637 1442 1738">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="651 1738 1054 1839">Συγγραφή τελικής εργασίας / μελέτης</td> <td data-bbox="1062 1738 1442 1839">35</td> </tr> <tr> <td data-bbox="651 1839 1054 1955">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1062 1839 1442 1955">150</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις / Διαδραστική διδασκαλία	24	Σεμινάρια / Δραστηριότητες δημοσίου διαλόγου	15	Αυτοτελής Μελέτη	36	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	40	Συγγραφή τελικής εργασίας / μελέτης	35	Σύνολο Μαθήματος	150	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>															
Διαλέξεις / Διαδραστική διδασκαλία	24															
Σεμινάρια / Δραστηριότητες δημοσίου διαλόγου	15															
Αυτοτελής Μελέτη	36															
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	40															
Συγγραφή τελικής εργασίας / μελέτης	35															
Σύνολο Μαθήματος	150															
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p>																

<p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Ατομική ή ομαδική γραπτή εργασία που εκπονείται στο πλαίσιο του μαθήματος (100%).</p>
---	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Δημητρίου Αναστασία (2009). Περιβαλλοντική εκπαίδευση: Περιβάλλον, αειφορία. Εκδόσεις Επίκεντρο

Γεωργόπουλος Αλέξανδρος (2014). Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Αθήνα: Gutenberg.

Ευγενία Φλογαίτη & Αλέξανδρος Γεωργόπουλος (2012). Περιβαλλοντική εκπαίδευση: ερευνητικές εργασίες στην Ελλάδα. Αθήνα: Πεδίο.

Ευαγγελία Αγγελίδου, Τασούλα Τσιλιμένη (2009). Η αφήγηση ως εργαλείο μάθησης στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Αθήνα: Καστανιώτης.

Δασκολιά Μαρία (2005). Θεωρία και πράξη στην περιβαλλοντική εκπαίδευση. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Ζαχαρίου Αραβέλλα (2005). Περιβαλλοντική εκπαίδευση και αναλυτικό πρόγραμμα. Αθήνα: Ιων.

Stevens, C. (2008). OECD workshop on education for sustainable development. Διαθέσιμο στο διαδύκτιο: <http://www.oecd.org/dataoecd/39/25/41309804.pdf>

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά: